

Vaše značka Spr 1442/2022
Sp. zn. 15594/2022/VOP/DK
Č. j. KVOP-8891/2023
Datum 7. března 2023

Vážený pan
JUDr. Ljubomír Drápal
předseda soudu
Krajský soud v Praze
nám. Kinských 5
150 75 Praha 5

Vážený pane předsedo,

obracím se na Vás v souvislosti s podnětem pana A., bytem xxx („stěžovatel“). Nesouhlasil s tím, jak místopředseda Krajského soudu v Praze JUDr. Roman Šebek („místopředseda krajského soudu“) vyřídil jeho stížnost na nevhodné chování Mgr. Jana Podaného („soudce“), soudce senátu 27 Co Krajského soudu v Praze („krajský soud“). Veřejný ochránce práv JUDr. Stanislav Křeček mě pověřil, abych se ujal dalšího vyřizování věci.

Dospěl jsem k závěru, že **místopředseda krajského soudu měl stížnost prošetřit důkladněji**. Dovolte mi, abych Vám svůj závěr nyní vysvětlil.

Na co se zaměřuji v odpovědi na stížnost

Vycházím z toho, že podle zákona o soudech a soudcích¹ je povinností předsedy (místopředsedy) soudu při vyřizování stížnosti prošetřit skutečnosti v ní uvedené. Považujeme-li to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci. Dále vycházím z toho, že vyřízení stížnosti musí odpovídat základním zásadám činnosti správních orgánů², zejména zásadě omezené materiální pravdy³. Mým úkolem je také dohlížet na dodržování principů dobré správy⁴, k nimž ochránce dlouhodobě řadí i princip odpovědnosti⁵ a přesvědčivosti⁶.

---

1 Viz § 172 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů.

2 Ustanovení § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

3 Ustanovení § 3 správního řádu: „Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“ V § 2 odst. 4 správní řád stanoví: „Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“

4 Veřejný ochránce práv. Principy dobré správy [on-line]. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2. března 2023], dostupné on-line z: <https://www.ochrance.cz/dokument/principy-dobre-spravy/principy-dobre-spravy.pdf>.

5 Podle principu odpovědnosti „[ú]řad se nevyhýbá posouzení otázky nebo přijetí rozhodnutí ve věci, která spadá do jeho působnosti...“. Viz Principy dobré správy, cit. výše.

6 Podle principu přesvědčivosti „[ú]ředník při řízení poskytuje osobě přiměřené informace o zjištěných skutečnostech a o jejích povinnostech vůči úřadu a informuje ji o postupu úřadu tak, aby osoba plně pochopila účel řízení, orientovala se v jeho průběhu a mohla využívat svá procesní práva. (...) Písemné odůvodnění rozhodnutí úřadu je přehledné, srozumitelné a jednoznačné...“ Viz Principy dobré správy, cit. výše.

Z odpovědi na stížnost proto musí být zřejmé, které námitky předseda (místopředseda) soudu šetřil, jakým způsobem je prošetřil, co zjistil a jak s ohledem na zjištěné skutečnosti stížnost posoudil.

Co namítal stěžovatel a co mu místopředseda krajského soudu odpověděl

Stěžovatel podal stížnost v návaznosti na jednání, které proběhlo u krajského soudu dne 21. července 2022 („jednání“).⁷ Ve stížnosti obsáhleji popsal spor se svou bývalou partnerkou. Vyjádřil však také zřejmý nesouhlas s tím, jak probíhalo jednání u krajského soudu a jak s ním jednal soudce. Uvedl doslova: „*Hned úvodem líčení mně bylo přisedícím⁸ řečeno, že tahám za kratší konec provazu, že pro něho jsem stále odsouzený a názor Nejvyššího soudu ho nezajímá. Dále dodal: „Jo, takový Ústavní soud, tak ten si může dělat, co chce.“*“ Stěžovatel dále uvedl, že předseda senátu Mgr. Roman Fremr („předseda senátu“) po celou dobu čtyřhodinového jednání neřekl ani slovo a nijak nekorigoval jednání soudce ani další členky senátu Mgr. Jany Krejzové („soudkyně“). Soudce měl na stěžovatele vyvíjet nátlak, aby se svou bývalou partnerkou uzavřel smír. Poté jej měl čtyři hodiny vyslýchat, aniž jej nechal pořádně odpovědět. Soudkyně měla do výsledku opakovaně vstupovat otázkami typu „*Rozuměl jste otázce?*“. Stěžovatel uvedl, že se jej soudkyně snažila zmást a vytvořit atmosféru napětí. Soudce také podle stěžovatele do protokolu diktoval něco zcela jiného, než co v průběhu jednání zaznělo. V závěru stížnosti stěžovatel požádal, aby soudce byl z řízení odvolán a potrestán za nevhodné chování, kterým dal jasně najevo svou „*až fanatickou podjatost*“ a „*nenávisť*“.

Stížnost vyřídil místopředseda krajského soudu jako nedůvodnou. Vyšel přitom z vyjádření předsedy senátu a soudce a dále z obsahu protokolu o jednání. Z těchto podkladů podle místopředsedy krajského soudu nevyplývalo, že by se soudce a další členové senátu během jednání chovali jakkoliv nevhodně. Naopak z protokolu o jednání plyne, že stěžovatel měl dostatečný prostor uplatnit svá procesní práva a vyjádřit se. Při jednání nikdo nevzněl námitku ohledně nevhodného chování členů senátu ani námitku podjatosti. Takovou námitku nikdo neuplatnil ani následně. Krajský soud stěžovateli pouze sdělil pracovní názor na skutkové a právní posouzení věci a pokusil se o smírné řešení. Byť bylo jednání delší, konalo se v klimatizované místnosti a podle potřeb účastníků soud činil přestávky. Nikdo neuplatnil námitku proti protokolaci.

Jak hodnotím vyřízení stížnosti

Mám za to, že **místopředseda krajského soudu srozumitelně stěžovateli vysvětlil**, proč se nemůže vyjadřovat k jeho sporu s bývalou partnerkou. Vysvětlil mu také, že nemůže nijak rušit či měnit rozhodnutí soudu ani odebírat či odvolávat soudce z řízení. S odkazem na protokol z jednání vyvrátil, že by stěžovatel neměl v průběhu řízení dostatek prostoru k vyjádření. Objasnil mu, že soud má povinnost pokusit se přivést strany ke smíru. S touto částí odpovědi na stížnost zcela souhlasím.

---

7 Jednání v rámci soudního řízení vedeného u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 27 Co 75/2022. Stěžovatel podal stížnost dne 1. srpna 2022.

8 Přisedícím míní stěžovatel soudce.

Rozcházejme se v názoru na to, zda místopředseda krajského soudu prošetřil stížnost dostatečně.

Uvedl jste, že v tomto případě považujete za zcela dostačující, že místopředseda krajského soudu vycházel pouze z vyjádření předsedy senátu a soudce a z obsahu protokolu o jednání. Jednací síň, v níž jednání probíhalo, nemá nahrávací zařízení. Sám místopředseda krajského soudu ke svému postupu doplnil, že vycházel z toho, že stěžovatel byl při jednání zastoupen svým advokátem, který nevznášel proti průběhu jednání (ani dodatečně po jeho skončení) žádné námitky k jednání soudce. Stěžovateli soud srozumitelně a neformálně přednesl svůj pracovní názor na projednávanou věc a poté jej vyslechl. Výslech obnáší při kladení dotazů určitý styl komunikace soudu s vyslychaným. Stěžovatel měl (i vzhledem k délce jednání) dostatečný prostor se vyjádřit a vyslovit případný nesouhlas. Jestliže odbíhal od tématu či dotazu, jeví se logickým i případný dotaz, zda „rozuměl otázce“. Místopředseda krajského soudu zopakoval, že jednací síň nebyla vybavena nahrávacím zařízením. Z protokolu o jednání vyplývá, že žádný z účastníků neoznámil předsedovi senátu, že bude pořizovat zvukový záznam dle § 6 odst. 3 zákona o soudech a soudcích.

Každý člověk může průběh soudního jednání vnímat rozdílně. Záleží na mnoha okolnostech. Například na tom, o jaké záležitosti soud rozhoduje, jaké jsou vztahy mezi účastníky řízení, důležité mohou být i osobní vlastnosti a zkušenosti účastníků řízení. Předseda (místopředseda) soudu proto nemá lehký úkol, má-li zjistit, co se přesně v soudní síni odehrálo. Nejlepším prostředkem k tomu je zvukový záznam, který by podle právní úpravy⁹ (účinné již od 1. července 2009) měl zpravidla pořizovat přímo soud. Realita je však jiná a mnohé soudní síně stále nejsou vybaveny nahrávacím zařízením. To klade vyšší nároky nejen na účastníky řízení, ale i na předsedu (místopředsedu) soudu, který prověřuje stížnost na nevhodné chování. Musí se pokusit dění v jednací síni objasnit jinými prostředky. Teprve není-li to možné a nelze-li odstranit situaci „*tvrzení proti tvrzení*“, může uplatnit zásadu *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch) a stížnost vyhodnotit jako nedůvodnou.

Zákon o soudech a soudcích nestanoví, jak přesně má předseda (místopředseda) soudu při prověřování stížnosti postupovat.¹⁰ V souladu se zásadou omezené materiální pravdy by se však měl pokusit stížnost prověřit tak, aby závěr o nedůvodnosti stížnosti byl co nejpřesvědčivější.

Ochránce se ve svých dřívějších šetřeních zabýval tím, zda předseda (místopředseda) soudu dostatečně prověřil stížnost na nevhodné chování soudních osob.¹¹ Za některých okolností shledal jako postačující stejný postup, který zvolil místopředseda krajského soudu (zajistit vyjádření samotných soudců, kterých se stížnost týká, a seznámit se s protokolem z jednání). Šlo však o případy, kdy stížnost na nevhodné chování neobsahovala žádné konkrétnější

---

9 Viz § 40 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

10 Viz § 172 zákona o soudech a soudcích, cit. výše.

11 Viz např. zprávu o šetření ze dne 11. září 2012, sp. zn. 1813/2011/VOP, dostupnou on-line z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/1496>.

námítky a stěžovatelé v ní vyjadřovali spíše své dojmy z jednání a pocit, že soudce v jejich věci nejednal s oběma stranami stejně.¹²

V tomto případě však **stěžovatel vyslovil konkrétní námítky proti vedení výslechu a uvedl konkrétní vyjádření soudce, kterým měl zpochybňovat rozhodnutí jiných soudů** (Nejvyššího soudu v trestním řízení, v němž byl stěžovatel obžalován, Ústavního soudu). Pokud by přitom soudce skutečně jakkoliv zpochybňoval pravomocný zprošťující rozsudek jiného soudu v trestní věci nebo autoritu Ústavního soudu, považoval bych to za nevhodné chování.

Protokol o jednání v daném případě prošetřit tyto námítky nepomůže. Ve svém úvodu obsahuje pouze shrnutí: „*Před zahájením odvolacího jednání činí odvolací soud pokus o smírné řešení věci, v rámci toho shrnuje dosavadní obsah spisu, včetně připojeného trestního spisu a podání stran.*“ Dále protokol obsahuje výpověď stěžovatele, kterého soud vyslýchal jako žalovaného prakticky po celou dobu jednání. Protokol však již jen shrnuje obsah výpovědi stěžovatele a vůbec nezachycuje vstupy soudce (či soudkyně). To odpovídá nárokům kladeným na protokolaci, kdy protokol má být shrnutím podstatného obsahu jednání, nikoliv doslovným přepisem.¹³ Z takového protokolu však ani nelze jakkoliv ověřit způsob komunikace soudce (či soudkyně) v průběhu výslechu.

Místopředseda krajského soudu se proto k vedení výslechu vyjádřil pouze pohledem soudce a předsedy senátu. Zda a případně v jakém kontextu a jakými slovy se soudce vyjádřil o rozhodnutích jiných soudů, místopředseda krajského soudu neřešil vůbec. Očekával bych, že se na tuto konkrétní námitku soudce zeptá a v odpovědi na stížnost alespoň zachytí, jak se k ní soudce vyjádřil.

V případě konkrétněji formulovaných námitek by však navíc měl předseda (místopředseda) soudu jít o krok dále než jen zajistit vyjádření soudců samotných. Považoval bych přinejmenším za vhodné, aby místopředseda krajského soudu požádal o vyjádření advokátů obou stran, případně zvažil také osobní projednání stížnosti se stěžovatelem. Je docela možné, že by jej takový postup vedl ke stejnému závěru o nedůvodnosti stížnosti. Tu by však prověřil důkladněji a odpověď na ni by byla mnohem přesvědčivější. Navíc by tím vyslal důležitý signál, že k obsahu stížnosti přistupuje vážně a k jejímu vyřízení odpovědně.

Nepovažuji za rozhodující, že stěžovatel (ani jeho advokát) během jednání neuplatnil žádnou námitku k protokolaci ani k chování soudce. Jakkoliv stěžovatel takové námítky uplatnit mohl, činit tak nemusel a mohl k tomu mít celou řadu důvodů. Ne vždy považují účastníci řízení (a totéž platí i o jejich právních zástupcích) za vhodnou procesní strategii podávat námítky a projevovat nespokojenost přímo během soudního jednání. Někdy se k tomu účastníci řízení prostě neodvážejí nebo nejsou schopni zareagovat pohotově ihned během jednání. Ačkoliv se v některých případech stížnost na nevhodné chování soudní osoby a námitka podjatosti překrývají, nemají stejný účel a jedna druhou nepodmiňují. To,

---

12 Viz například zprávu o šetření ochránce ze dne 22. září 2020, sp. zn. 1608/2020/VOP. Zpráva je dostupná on-line z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/11402>. Viz dále zprávu o šetření ze dne 29. září 2020, sp. zn. 1856/2020/VOP, dostupnou on-line z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/11400>.

13 Viz § 40 odst. 2 a 6 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

že stěžovatel neuplatnil námitku podjatosti, proto nijak nedokládá, že se soudce nemohl chovat nevhodně. Stěžovatel podal stížnost krátce po jednání,¹⁴ což naopak může svědčit o tom, že s průběhem jednání a chováním soudce opravdu nebyl spokojený a k podání stížnosti ho nemotivoval například až nesouhlas s rozhodnutím soudu. Rozumím tomu, že i tuto skutečnost (že nikdo nepodal námitku podjatosti nebo v průběhu jednání nevyjádřil nesouhlas s jednáním soudce) předseda (místopředseda) soudu v odpovědi na stížnost uvede, když tvrzení stěžovatele nelze prokázat ani nijak jinak. To však předpokládá, že stížnost nejprve důkladně a dostatečně prověří.

Mám také určité pochybnosti o tom, zda jste druhé podání stěžovatele neměl rovnou předat Ministerstvu spravedlnosti. Myslím si, že stěžovatel svůj nesouhlas s vyřízením stížnosti vyjádřil, ne jen naznačil. Beru v potaz, že jste stěžovateli sdělil, že nesouhlas s vyřízením stížnosti je příslušné vyřídit ministerstvo,¹⁵ a že s Vámi stěžovatel již více nekomunikoval. Přesto bych považoval za **procesně čistější postup, kdybyste nesouhlas ministerstvu rovnou postoupil.**

Vážený pane předsedo, žádám Vás, abyste se ke zjištění ve zprávě do **30 dnů** vyjádřil a informoval mě, jaká opatření k nápravě jste přijal (§ 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv). Pokud nebudu považovat Vaše opatření za dostatečná, mohu opatření navrhnout sám (§ 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv).

O svém postupu informuji také stěžovatele.

Děkuji Vám za spolupráci a jsem s pozdravem

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv
(podepsáno elektronicky)

---

14 Stížnost podal 1. srpna 2022, tj. desátý den po jednání.

15 Podle § 167 písm. b) zákona o soudech a soudcích platí, že ministerstvo vyřizuje: „podání, jejichž obsahem je nesouhlas se způsobem vyřízení stížnosti v této věci, vyřizované předsedou Nejvyššího soudu, předsedou vrchního soudu nebo předsedou krajského soudu, nejde-li o stížnost na průtahy v řízení.“ Shodně viz § 174 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích.